

ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดการลงทุนโดยตรงในอุตสาหกรรม
ยางล้อรถยนต์จากสาธารณรัฐประชาชนจีนในประเทศไทย
Factors Affecting Direct Investment in the Tire Industry
from China to Thailand

เปรมกมล เกียรติหนู¹
Premgamon Theannoo

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดการลงทุนโดยตรงในอุตสาหกรรมยางล้อรถยนต์จากสาธารณรัฐประชาชนจีนในประเทศไทยโดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) จากการสอบถามผู้ประกอบการจีนที่ลงทุนผลิตยางล้อรถยนต์ในประเทศไทยจำนวน 2 ราย จากทั้งหมด 3 ราย และเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับโครงการการผลิตยางล้อรถยนต์

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการกำหนดการลงทุนโดยตรงในอุตสาหกรรมยางล้อรถยนต์จากสาธารณรัฐประชาชนจีนในประเทศไทย ได้แก่ ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านโครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ปัจจัยด้านวัตถุดิบ ปัจจัยด้านศักยภาพแรงงาน ปัจจัยด้านวัฒนธรรม นโยบายส่งเสริมการลงทุนของภาครัฐ ปัจจัยด้านการถูกกีดกันทางการค้าในอุตสาหกรรมผลิตยางล้อรถยนต์จากกลุ่มประเทศแถบตะวันตก และปัจจัยด้านอุตสาหกรรมสนับสนุนผลิตยางล้อรถยนต์ ส่วนปัจจัยที่มีความสำคัญรองลงมา ได้แก่ ค่าจ้างแรงงาน และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยปัจจัยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญน้อย หรือไม่มีความสำคัญต่อการกำหนดการลงทุนโดยตรงในอุตสาหกรรมยางล้อรถยนต์

คำสำคัญ: การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

¹ นักศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง E-mail: premmy.en@gmail.com

Abstract

The objective of this study is to investigate the factors that are affecting direct investment in the automobile tire industry from the People's Republic of China to Thailand. The primary data used in this study is collected from interviews with 2 of the 3 Chinese investors in the industry in Thailand. And Thai government officials who are directly involved in scrutinizing the tire production projects.

The study indicates that the major factors that are affecting the direct investment in the automobile tire industry from the People's Republic of China to Thailand are as follows: political factors, economic factors, infrastructure, raw material, labor force, cultural factors, investment promotion policy, trade barriers of Western countries, and industrial support for tire production in Thailand. Importantly, the study indicates that the effect of labor cost factor is less important while foreign exchange rates factor have little or no effect on direct investment in the tire industry from China.

Keywords: Foreign direct investment

บทนำ

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีความสำคัญต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนา เนื่องจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศนอกจากจะดึงดูดเงินทุนให้ไหลเข้าประเทศแล้ว ยังเป็นการดึงดูดให้เกิดการนำเข้าเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในประเทศ อีกทั้งเมื่อมีการลงทุนสร้างโรงงานการผลิตจะเป็นการช่วยสร้างงานและลดอัตราการว่างงานให้แก่ประเทศผู้ได้รับการลงทุนอีกด้วย ในกรณีของประเทศไทย เป็นประเทศกำลังพัฒนาและเป็นประเทศศูนย์กลางของประชาคมอาเซียน ซึ่งมีความได้เปรียบด้านที่ตั้ง ภูมิศาสตร์ทรัพยากรและวัตถุดิบรวมทั้งโครงสร้างขั้นพื้นฐาน ทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศเป้าหมายของนักลงทุนทั่วโลก โดยสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศหนึ่งที่มีการลงทุนในประเทศไทยอยู่ในอันดับต้นๆ ซึ่งดูได้จากมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากสาธารณรัฐประชาชนจีนในประเทศไทย

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่าในปี พ.ศ. 2555-2558 สาธารณรัฐประชาชนจีนลงทุนในประเทศไทย มากอยู่ใน 9 อันดับแรกของชาวต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทย สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศที่มีศักยภาพทั้งทางด้านการผลิตและการค้า จึงเข้ามาลงทุนในหลากหลายอุตสาหกรรม และหนึ่งในอุตสาหกรรมที่สาธารณรัฐประชาชนจีนเข้ามาลงทุนคืออุตสาหกรรมผลิตยางล้อรถยนต์ (ผลิตยางนอกรถยนต์นั่ง) ทั้งนี้

เพราะสาธารณรัฐประชาชนจีนมีการผลิตรถยนต์ใช้เองและมีตราสินค้า (Brand) เป็นของตนเองในแทบทุกมณฑล เป็นเหตุให้สาธารณรัฐประชาชนจีนมีกำลังการผลิตยางล้อรถยนต์เพื่อตอบสนองความต้องการใช้ยางล้อรถยนต์ในอุตสาหกรรมยานยนต์ภายในประเทศเป็นจำนวนมาก แต่ปริมาณการผลิตยางล้อรถยนต์ไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภค เนื่องจากขาดแคลนวัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตซึ่งก็คือ ยางพาราจึงต้องออกไปลงทุนโดยตรงในประเทศที่มีแหล่งวัตถุดิบ ดังตารางสถิติการผลิตยางล้อรถยนต์ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่แสดงให้เห็นถึงตอบสนองความต้องการใช้ยางล้อรถยนต์ในอุตสาหกรรมยานยนต์ภายในประเทศที่ไม่เพียงพอ

ตารางที่ 1: แสดงมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากจีนในประเทศไทยระหว่างปีพ.ศ. 2555- 2558

หน่วย: ล้านบาท

ปี พ.ศ.	มูลค่าการลงทุน	จัดอันดับ
2555	12,829.0	9
2556	42,530.6	2
2557	33,708.0	6
2558	12,456.8	4
รวม	101,524.0	

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ตารางที่ 2: สถิติปริมาณการผลิตยางรถยนต์นั่ง (ยางนอก) และปริมาณการผลิตยานยนต์ของสาธารณรัฐประชาชนจีนในปี พ.ศ. 2552- 2558

ปี พ.ศ.	ปริมาณการผลิตยางรถยนต์ (ยางนอก) (หน่วย: ล้านเส้น)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	ปริมาณการผลิตยานยนต์ (หน่วย: ล้านคัน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2552	298.04	-45.42	1,382.67	43.79
2553	766.55	157.19	1,865.14	34.89
2554	832.08	8.55	1,919.07	2.89
2555	891.66	7.16	2,059.90	7.34
2556	965.03	8.23	2,387.42	15.89
2557	1,113.88	15.42	2,389.33	0.08
2558	617.6	-44.55	2,483.80	3.95
รวม	5,484.84	-	14,487.33	-

ที่มา: จากข่าวสารอุตสาหกรรมการผลิตของจีน (中国产业信息) ค้นเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2560, จาก

www.chyxx.com

ตารางที่ 3: แสดงปริมาณการนำเข้ายางพาราธรรมชาติจากต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างปี พ.ศ. 2554-2558

ปีพ.ศ.	มูลค่าการนำเข้า (หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)	ปริมาณการนำเข้า (หน่วย: เมตริกตัน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง ของปริมาณการนำเข้า (หน่วย: ร้อยละ)
2554	9,378.50	2,100,916.085	12.86
2555	6,812.90	2,177,473.200	3.64
2556	6,392.72	2,472,643.788	13.55
2557	4,951.50	2,610,030.186	5.56
2558	3,916.95	2,736,168.810	4.83

ที่มา: จาก ข่าวสารอุตสาหกรรมการผลิตของจีน (中国产业信息), ค้นเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2560, จาก www.chyxx.com

จากตารางที่ 3 ปรากฏว่าในปีพ.ศ. 2554-2558 ปริมาณการนำเข้ายางพาราธรรมชาติจากต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีน จะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ. 2554 สาธารณรัฐประชาชนจีนนำเข้ายางพารา ประมาณ 2,100,916.085 เมตริกตัน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2553 ร้อยละ 12.86 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็น 2,736,168.810 เมตริกตัน ในปี พ.ศ. 2558 เพิ่มขึ้นจากปีพ.ศ. 2557 ร้อยละ 4.83 ทั้งนี้ในช่วงเวลาดังกล่าวมีปริมาณการนำเข้ายางพาราอย่างต่อเนื่อง เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.09 ต่อปี แสดงให้เห็นว่าสาธารณรัฐประชาชนจีนมีความต้องการบริโภคยางพาราเป็นจำนวนมาก ทำให้มีบริษัทผู้ผลิตยางล้อรถยนต์รายใหญ่ของจีนบางรายตัดสินใจออกมาลงทุนผลิตยางล้อรถยนต์ในประเทศที่เป็นแหล่งวัตถุดิบยางพาราโดยตรงเพื่อลดต้นทุนการผลิต ซึ่งประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศผู้ผลิตวัตถุดิบยางพาราได้มากที่สุดและเป็นประเทศเป้าหมายที่นักลงทุนสนใจเข้ามาลงทุน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดการลงทุนโดยตรงในอุตสาหกรรมยางล้อรถยนต์จากสาธารณรัฐประชาชนจีนในประเทศไทย

วิธีดำเนินการศึกษา

เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่อศึกษาปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากสาธารณรัฐประชาชนจีนในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามผู้ประกอบการ

เงินที่ลงทุนผลิตยางล้อรถยนต์ในประเทศไทย และเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องการกับโครงการการผลิตยางล้อรถยนต์ระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2560 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2560

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผลการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการจากบริษัทผู้ผลิตยางล้อรถยนต์จากสาธารณรัฐประชาชนจีนในประเทศไทย

ผลการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการจากบริษัทผู้ผลิตยางล้อรถยนต์จากสาธารณรัฐประชาชนจีนในประเทศไทยจำนวน 2 ราย จากทั้งหมด 3 ราย เกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อ การตัดสินใจเข้ามาลงทุนผลิตยางนอกรยนต์ ปรากฏดังนี้

1. ปัจจัยด้านการเมือง (political factors) ผู้ประกอบการจีนยังมีความมั่นใจในการเมืองไทยว่าไม่มีความรุนแรงมากจนส่งผลกระทบต่อ การลงทุนในโครงการผลิตยางล้อรถยนต์ ปัจจัยด้านการเมืองจึงเป็นปัจจัยแรกที่นักลงทุนคำนึงถึงและให้ความสำคัญ

2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (economic factors) เศรษฐกิจของประเทศไทยมีขนาดใหญ่เป็นอันดับสองของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รองลงมาจากประเทศอินโดนีเซีย มีรายได้ต่อหัวและค่าจ้างแรงงานของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว หากพิจารณาในส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาพบว่า GDP ได้ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และคาดว่าจะยังสามารถพัฒนาและขยายตัวได้อีกในอนาคต

3. ปัจจัยด้านโครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน (infrastructure factors) ประเทศไทยมีความพร้อมด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ทั้งทางด้านระบบคมนาคม ระบบพลังงาน ระบบการสื่อสาร และระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

4. ปัจจัยด้านวัตถุดิบ ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตยางพาราที่สำคัญ มีปริมาณยางพาราจำนวนมากเพียงพอต่อความต้องการใช้ในการผลิตยางล้อรถยนต์ได้ตลอดทั้งปี อีกทั้งราคายางพาราของประเทศไทยมีราคาที่ไม่สูงมากส่งผลให้ต้นทุนการผลิตต่ำและยางล้อรถยนต์ของประเทศไทยมีราคาต่ำตามไปด้วย

5. ปัจจัยด้านศักยภาพแรงงาน ประเทศไทยมีการจัดฝึกอบรมฝีมือให้แก่แรงงานไทยโดยภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านฝีมือให้แก่แรงงานไทย ทำให้แรงงานไทยมีฝีมือและทักษะด้านการผลิต และยังสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านทักษะให้แก่แรงงานไทยให้เป็นที่ยอมรับและสามารถแข่งขันกับประเทศต่างๆในภูมิภาคอาเซียน

6. ปัจจัยด้านวัฒนธรรม วัฒนธรรมของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนมีความคล้ายคลึงกัน ในบางส่วน เนื่องจากประเทศไทยมีชาวจีนและมีคนไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมจีนสู่สังคมไทยเป็นระยะยาวนาน อีกทั้งคนไทยมีทัศนคติที่ดีต่อคนต่างชาติคือไม่กีดกันคนต่างชาติในด้านการค้าและการลงทุน ผู้ประกอบการจีนจึงมีความสบายใจในการเข้ามาลงทุนหรือดำเนินธุรกิจในประเทศไทย

ส่วนปัจจัยที่ให้ความสำคัญรองลงมาในการตัดสินใจเข้ามาลงทุนผลิตยานอกรถยนต์ของผู้ประกอบการจีน ได้แก่ ค่าจ้างแรงงาน และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุน ดังนี้

1. ค่าจ้างแรงงาน อัตราค่าจ้างเป็นอัตราที่กำหนดโดยรัฐบาล และมีแนวโน้มว่าอัตราค่าจ้างดังกล่าวจะค่อยๆปรับตัวสูงขึ้นในอนาคต โดยอัตราค่าจ้างที่มีการปรับตัวสูงขึ้นนี้จะมีผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ แต่เนื่องจากกระบวนการผลิตยางล้อรถยนต์ในปัจจุบันมีการใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรแทนแรงงานคนเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นแม้ว่าค่าจ้างแรงงานมีการขยับตัวสูงขึ้นหรือมีแนวโน้มสูงขึ้นอีก แต่ความต้องการเข้ามาลงทุนผลิตยางล้อรถยนต์ของสาธารณรัฐประชาชนจีนในประเทศไทยจะไม่เปลี่ยนแปลง เพราะได้รับผลกระทบจากการปรับขึ้นค่าจ้างแรงงานไม่มากนัก

2. ปัจจัยด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นปัจจัยที่ผู้ประกอบการแทบไม่ให้ความสำคัญใดๆ เนื่องจากผู้ประกอบการมองว่าการเข้าไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศนั้น ไม่ว่าจะลงทุนในประเทศใดก็ต้องได้รับความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่มีความผันผวนด้วยกันทุกประเทศ ในขณะเดียวกัน อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงในช่วงแคบๆ ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงไม่ได้คำนึงถึงปัจจัยด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมากนักในการเข้ามาลงทุนในประเทศไทย

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีความได้เปรียบและเสียเปรียบในการเป็นประเทศผู้เป็นฐานการผลิตยางล้อรถยนต์ ดังนี้

ข้อได้เปรียบ

1. ความได้เปรียบด้านต้นทุนวัตถุดิบ เนื่องจากประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตยางธรรมชาติที่สำคัญ ซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตยางรถยนต์ ปริมาณวัตถุดิบมีจำนวนมากทำให้วัตถุดิบในประเทศไทยมีราคาต่ำ ส่งผลให้ต้นทุนวัตถุดิบต่ำ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ทำให้ต้นทุนการผลิตของบริษัทต่ำลงตามไปด้วย

2. ความได้เปรียบด้านนโยบายภาษีส่งออก ประเทศไทยมีนโยบายส่งเสริมการค้าและการลงทุน กรณีดำเนินธุรกิจค้าขายที่มีการส่งออกสินค้าไปจำหน่ายยังต่างประเทศจะได้รับยกเว้นภาษีส่งออก เนื่องจากประเทศไทยไม่มีนโยบายเรียกเก็บภาษีส่งออก

3. ความได้เปรียบด้านวัฒนธรรม นักลงทุนชาวจีนคุ้นเคยกับวัฒนธรรมไทย เนื่องจากประเทศไทยมีชาวจีนอาศัยอยู่ในประเทศไทยจำนวนมาก รวมทั้งมีคนไทยเชื้อสายจีน บุคคลเหล่านี้ได้นำวัฒนธรรมหรือประเพณีจีนเข้ามาปฏิบัติในประเทศไทย ทำให้สังคมไทยมีวัฒนธรรมจีนปะปนอยู่ในประเทศ มีความกลมกลืนด้านวัฒนธรรม ส่งผลให้ผู้ประกอบการชาวจีนที่เข้ามาลงทุนและทำงานในประเทศไทยมีความคุ้นเคยกับวัฒนธรรมตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงไม่มีความกังวลด้านนี้ เนื่องจากไม่มีความแตกต่างด้านวัฒนธรรมมากนัก

ข้อเสียเปรียบ

ด้านข้อเสียเปรียบของประเทศไทยในมุมมองของผู้ประกอบการ ได้แก่ ความเสียเปรียบด้านแรงงาน โดยแรงงานส่วนใหญ่ยังขาดทักษะบางด้านเมื่อเทียบกับเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด กล่าวคือแรงงานไทยมีศักยภาพด้านฝีมือ แต่ขาดคุณภาพด้านทักษะการใช้เทคโนโลยี

ส่วนที่ 2 ผลการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับโครงการการผลิตยางล้อรถยนต์จากสาธารณรัฐประชาชนจีน

ผลการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับโครงการการผลิตยางล้อรถยนต์จากสาธารณรัฐประชาชนจีนเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่เป็นเหตุจูงใจต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุนผลิตยางนอกรยนต์มีประเด็นดังนี้

1. นโยบายส่งเสริมการลงทุนของภาครัฐ โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ออกนโยบายส่งเสริมให้มีการผลิตยางล้อรถยนต์ ซึ่งถือเป็นผลิตภัณฑ์จากยางธรรมชาติที่มีมูลค่าสูง โดยให้สิทธิประโยชน์ทั้งทางด้านภาษีอากรและไม่เกี่ยวกับภาษีอากร ได้แก่ การยกเว้นอากรนำเข้าเครื่องจักร ยกเว้นอากรนำเข้าวัตถุดิบ ได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมีกรรมสิทธิ์ถือครองที่ดินในนามนิติบุคคล ออกวีซ่าและใบอนุญาตการทำงานในประเทศไทย ทำให้ผู้ประกอบการชาวจีนให้ความสนใจและเข้ามาลงทุนผลิตยางล้อรถยนต์ในประเทศไทย

2. สาธารณรัฐประชาชนจีนอาจถูกกีดกันทางการค้าในอุตสาหกรรมผลิตยางล้อรถยนต์จากกลุ่มประเทศแถบตะวันตก โดยใช้ข้ออ้างด้านการทุ่มตลาดของสาธารณรัฐประชาชนจีนในการกีดกันทางการค้า ทำให้

ผู้ประกอบการชาวจีนย้ายฐานการผลิตมายังประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศที่มีทัศนคติที่ดีต่อนักลงทุนชาวต่างชาติ ไม่กีดกันการลงทุนจากต่างประเทศ

3. ประเทศไทยมีอุตสาหกรรมที่สนับสนุนอุตสาหกรรมผลิตยางล้อรถยนต์ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมยางพารา และห่วงโซ่อุปทาน (supply chain) ที่สามารถตอบสนองในอุตสาหกรรมผลิตยางล้อรถยนต์ ได้แก่ ผู้ปลูกยางพาราที่ถือว่าเป็นแหล่งวัตถุดิบ กลุ่มสหกรณ์ยางพาราของแต่ละจังหวัดที่มีการตั้งกลุ่มขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นผู้จัดหาวัตถุดิบ (suppliers) ผู้ผลิตจึงสามารถรับซื้อยางพาราได้จากกลุ่มสหกรณ์เหล่านี้โดยไม่ต้องรับซื้อจากผู้ปลูกยางพาราแต่ละรายโดยตรง แล้วขนส่งยางพาราสู่โรงงานด้วยรถบรรทุก เมื่อผ่านกระบวนการผลิตเป็นยางล้อรถยนต์แล้ว ก็จะขนส่งไปยังท่าเรือเพื่อส่งออกกลับไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศอื่นๆ ซึ่งขั้นตอนการขนส่งจากโรงงานสู่ท่าเรือมีความสะดวก เนื่องจากพื้นที่ตั้งโรงงานอยู่ใกล้กับท่าเรือ และเส้นทางการขนส่งทางถนนมีความพร้อมสามารถรองรับรถบรรทุกที่มีน้ำหนักมาก ทำให้ผู้ประกอบการจีนมีความมั่นใจในความพร้อมด้านนี้และเข้ามาลงทุนในประเทศไทย

ส่วนความได้เปรียบและเสียเปรียบของประเทศไทยในการเป็นประเทศผู้เป็นฐานการผลิตยางล้อรถยนต์ เจ้าหน้าที่ภาครัฐมีความเห็นดังนี้

ข้อได้เปรียบ

1. ข้อได้เปรียบด้านแหล่งวัตถุดิบสำคัญในการผลิตยางล้อรถยนต์คือยางธรรมชาติ ประเทศไทยเป็นประเทศที่ผลิตยางธรรมชาติรายใหญ่ที่สุดในกลุ่มประเทศผู้ผลิตยางพารา โดยมีพื้นที่เพาะปลูกกระจายอยู่ทั่วประเทศของประเทศไทย ให้ผลผลิตยางพาราเป็นจำนวนประมาณ 4,170,428 เมตริกตัน (ข้อมูลในปี พ.ศ. 2556) และมีปริมาณการผลิตมากเพียงพอต่อความต้องการในการผลิตยางล้อรถยนต์และผลิตภัณฑ์ยางอื่นๆ ตลอดทั้งปี

2. ข้อได้เปรียบด้านความพร้อมของห่วงโซ่อุปทาน (supply chain) ประเทศไทยมีห่วงโซ่อุปทาน (supply chain) จำนวนมากที่สามารถตอบสนองความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมผลิตยางล้อรถยนต์ เช่น ผู้จัดหาวัตถุดิบ (Suppliers) รวมทั้งมีอุตสาหกรรมที่สนับสนุนหรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมยางพารา ที่คอยสนับสนุนในการผลิตที่สำคัญ

ข้อเสียเปรียบ

ด้านข้อเสียเปรียบของประเทศไทยในมุมมองของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีความเห็นที่แตกต่างจากผู้ประกอบการจีน โดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้ความเห็นว่าประเทศไทยมีข้อเสียเปรียบด้านค่าจ้างแรงงานที่มีอัตราสูงกว่ากลุ่มประเทศ CLMV (กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม) อาจทำให้ต้นทุนการผลิตของบริษัทสูงขึ้น ส่งผลต่อการพิจารณาขยายโครงการการผลิตของผู้ประกอบการจีน และยังให้ความเห็นว่าด้านนโยบายส่งเสริมการ

ลงทุนอาจเป็นข้อเสียเปรียบของประเทศไทยได้ อีกประการหนึ่ง เนื่องจากบางประเทศในกลุ่มอาเซียนมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่ให้สิทธิประโยชน์มากกว่าประเทศไทย เช่น จัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราที่ต่ำกว่าประเทศไทย สิทธิประโยชน์ดังกล่าวจึงอาจมีผลต่อการตัดสินใจเข้าไปลงทุน หรือย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศอื่น แต่ด้วยประเทศไทยมีความพร้อมที่เอื้อต่อการลงทุนในหลายๆ ด้าน ทำให้เชื่อมั่นว่าผู้ประกอบการยังคงเข้ามาลงทุนและขยายการผลิตอย่างต่อเนื่องในประเทศไทย

สรุปผลการศึกษา

สำหรับปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการกำหนดการลงทุนโดยตรงในอุตสาหกรรมยางล้อรถยนต์จากสาธารณรัฐประชาชนจีนในประเทศไทยมีหลายปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ ปัจจัยด้านการเมืองและด้านเศรษฐกิจ กล่าวคือ การเมืองของประเทศไทยไม่มีความรุนแรงมากจนส่งผลกระทบต่อการลงทุนในโครงการผลิตยางล้อรถยนต์ส่วนด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย หากพิจารณาในส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาพบว่า GDP มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และคาดว่าจะยังสามารถพัฒนาและขยายตัวได้อีกในอนาคต ทั้งนี้ ประเทศไทยมีความพร้อมด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ทั้งทางด้านระบบคมนาคม ระบบพลังงาน ระบบการสื่อสาร และระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอีกด้วย สำหรับปัจจัยด้านวัตถุดิบซึ่งประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตยางพาราที่สำคัญ มีปริมาณยางพาราจำนวนมากเพียงพอต่อความต้องการใช้ในการผลิตยางล้อรถยนต์ได้ตลอดทั้งปี อีกทั้งราคายางพาราของประเทศไทยมีราคาที่ไม่สูงมากส่งผลให้ต้นทุนการผลิตต่ำและยางล้อรถยนต์ของประเทศไทยมีราคาต่ำตามไปด้วยปัจจัยด้านศักยภาพแรงงาน ประเทศไทยมีการจัดฝึกอบรมฝีมือให้แก่แรงงานไทยโดยภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านฝีมือให้แก่แรงงานไทย ทำให้แรงงานไทยมีฝีมือและทักษะด้านการผลิต ปัจจัยด้านวัฒนธรรม เนื่องจากประเทศไทยมีชาวจีนและมีคนไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมจีนสู่สังคมไทยเป็นระยะยาวนาน ส่งผลให้วัฒนธรรมของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนมีความคล้ายคลึงกันบางส่วน ทำให้ผู้ประกอบการจีนไม่มีความกังวลในการแสดงออกด้านวัฒนธรรมจีนในประเทศไทย

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยด้านนโยบายส่งเสริมการลงทุนของภาครัฐ โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้มีนโยบายส่งเสริมการผลิตยางล้อรถยนต์ ซึ่งถือเป็นผลิตภัณฑ์จากยางธรรมชาติที่มีมูลค่าสูง โดยให้สิทธิประโยชน์ทั้งทางด้านภาษีอากรและไม่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร ได้แก่ การยกเว้นอากรนำเข้าเครื่องจักรยกเว้นอากรนำเข้าวัตถุดิบ ได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล มีกรรมสิทธิ์ถือครองที่ดินในนามนิติบุคคลออกวีซ่าและใบอนุญาตการทำงานในประเทศไทย ทำให้ผู้ประกอบการชาวจีนให้ความสนใจและเข้ามาลงทุนผลิตยางล้อรถยนต์ในประเทศไทย

อีกประการหนึ่งการที่สาธารณรัฐประชาชนจีนอาจถูกกีดกันทางการค้าในอุตสาหกรรมผลิตยางล้อรถยนต์จากกลุ่มประเทศแถบตะวันตก โดยใช้ข้ออ้างด้านการคุ้มครองตลาดของสาธารณรัฐประชาชนจีนในการกีดกันทางการค้าก็ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบการชาวจีนย้ายฐานการผลิตมายังประเทศไทย ซึ่ง

เป็นประเทศที่มีทัศนคติที่ดีต่อนักลงทุนชาวต่างชาติ ไม่กีดกันการลงทุนจากต่างประเทศ และประเทศไทยมีอุตสาหกรรมที่สนับสนุนอุตสาหกรรมผลิตยางล้อรถยนต์ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมยางพารา และห่วงโซ่อุปทาน (supply chain) ที่สามารถตอบสนองในอุตสาหกรรมผลิตยางล้อรถยนต์ ได้แก่ ผู้ปลูกยางพาราที่ถือว่าเป็นแหล่งวัตถุดิบ กลุ่มสหกรณ์ยางพาราของแต่ละจังหวัดที่มีการตั้งกลุ่มขึ้นซึ่งถือว่าเป็นผู้จัดหาวัตถุดิบ (suppliers) ผู้ผลิตจึงสามารถรับซื้อยางพาราได้จากกลุ่มสหกรณ์เหล่านี้ซึ่งจะขนส่งยางพาราสู่โรงงานด้วยรถบรรทุก เมื่อผ่านกระบวนการผลิตเป็นยางล้อรถยนต์แล้ว ขนส่งไปยังท่าเรือเพื่อส่งออกกลับไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศอื่นๆ ซึ่งขั้นตอนการขนส่งจากโรงงานสู่ท่าเรือมีความสะดวกเนื่องจากพื้นที่ตั้งโรงงานอยู่ใกล้กับท่าเรือ และเส้นทางการขนส่งทางถนนมีความพร้อมสามารถรองรับรถบรรทุกที่มีน้ำหนักมาก ทำให้ผู้ประกอบการจีนมีความมั่นใจในความพร้อมด้านนี้และเข้ามาลงทุนในประเทศไทย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดการลงทุนโดยตรงในอุตสาหกรรมยางล้อรถยนต์จากสาธารณรัฐประชาชนจีนในประเทศไทย พบว่าผู้ประกอบการเสนอให้มีการจัดตั้งหน่วย one stop service เป็นแหล่งรวบรวมทุกหน่วยงานราชการให้อยู่ในที่เดียวกัน เพื่อความสะดวกในการดำเนินธุรกิจและการยื่นขอเอกสารใบอนุญาตต่างๆ เนื่องจากผู้ประกอบการจัดตั้งโรงงานผลิตในพื้นที่ต่างจังหวัด รัฐบาลจึงควรจัดตั้ง one stop service เพื่อทำหน้าที่พิจารณาและอนุมัติทุกขั้นตอนในพื้นที่ต่างจังหวัด หรือในจังหวัดที่มีศักยภาพต่อการตัดสินใจของนักลงทุนต่างชาติ โดยเฉพาะเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ได้จัดตั้งขึ้น

บรรณานุกรม

- จินตนาประสาร. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับอัตราแลกเปลี่ยนของไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จรินทร์ เจริญศรีวัฒนกุล. (2559). *เศรษฐศาสตร์แหล่งที่ตั้งและโลจิสติก*. คณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (เอกสารอัดสำเนา)
- ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในจีน. (2558). *อุตสาหกรรมยานยนต์ของจีน*. ค้นเมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2560, จาก <http://www.thaibizchina.com>
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, กระทรวงอุตสาหกรรม.(2545). *รายงานภาวะอุตสาหกรรม*.ค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2560, จาก <http://www.oie.go.th/academic/industryoverview>
- อภิรัตน์จิตต์ช่วย. (2554). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Reilly, Frank K. (1992). **Investment**.3rded. New York: The Dryden Press.
- Varian, Hal R. (2006). **Intermediate Micro Economics**. 7thed. New York: W.W Norton & Company, Inc.
- Zvi Bodie, & Others. (1986). **Investment**. 3rd ed. United States of America.
- 杜奇华作者.(2015年10月).《国际投资概论：国际直接投资》，北京首都经济贸易大学出版社有限责任公司。(คำแปล She Qi Hua. (2015.October). International Investment: Foreign direct investment. Beijing Capital University of Economics and BusinessPublisher limited liability company.
- 冼国明编者.(2004年8月).《国际投资概论》，首都经济贸易大学出版社。(คำแปล Xi Guo Ming. (2004, August). International Investment, Capital University of Economics and Business Press.)
- 清品深.(2010).《宏观经济学：投资决定理论》，中国铁道出版社。(คำแปล Qing Ping Shen. (2010).Macroeconomics: Investment Decision Theory.China Railway Press.)